

**KYRGYZ-TURKISH MANAS UNIVERSITY
THE GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
PHILOLOGY:
ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE**

SEMANTIC ANALYSIS OF THE KYRGYZ AND ENGLISH ANTHROPONYMS

(MASTER THESIS)

Aiturgan NURDINOVA

Scientific advisor

Candidate of Philology, Zhyldyz CHYMANOVA

BISHKEK 2019

ABSTRACT

Author	: Aiturgan Nurdinova
University	: Kyrgyz-Turkish Manas University
Department	: Philology (English Language and Literature)
Type of Thesis	: Master Thesis
Number of Pages	: xviii+102
Graduation Date	: 20/06/2019
Scientific Supervisor	: Candidate of Philology, Zhyldyz Chymanova

Semantic Analysis of the Kyrgyz and English Anthroponyms

Naming a new born baby has always been a significant task for parents. Choosing a name is even more important and difficult as the name will be carried forever. Having an extremely wide range of names made the task even more complicated. It does not matter what name will be given because the intentions of parents never change. Intentions do not depend on race, nationality or religion.

Anthroponym is a personal name given to human beings. It is a part of a big study of names called onomastics. The given paper studies the peculiarities of Kyrgyz and English anthroponyms, but the main focus is on Kyrgyz personal names.

The aim of the paper is to introduce with the anthroponyms in Kyrgyz language, their formation, translations and meanings and to find the equivalents between Kyrgyz and English languages.

The paper presents you the detailed research on the anthroponyms in three main parts.

The first chapter is a theoretical background of the research. It provides the thorough explanation of anthroponyms as well as anthroponomastics and other branches of onomastics. The paper contains data about the history, origin, formation and change of personal names along with the key figures who contributed to the study of names in Kyrgyz and English languages.

The second chapter of the research is a practical part. It presents the list of Kyrgyz personal names with a detailed analysis supported by classifications as concept, translation and semantic meaning. The personal names are displayed in particular groups as natural phenomena,

history, religion, culture and geography inspired names. Each group and subgroup is followed by up-to-date quantity statistics.

The third chapter is a comparative analysis of the anthroponyms in both Kyrgyz and English languages with the list of equivalents. The English anthroponyms are analyzed according to the same grouping as of Kyrgyz anthroponyms.

Key words: anthroponym, Kyrgyz, English, semantic analysis, concept, equivalent.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Айтурган Нурдинова
Университет	: Кыргыз-Түрк «Манас» университети
Багыты	: Филология (Англис тили жана адабияты)
Иштин даражасы	: Магистрдик диссертация
Беттердин саны	: xviii+102
Бүтүргөн жылы	: 20/06/2019
Илимий жетекчиси	: Ага окут., ф.и.к. Жылдыз Чыманова

Кыргыз жана англис антропонимдеринин семантикалык анализи

Жаңы төрөлгөн ымыркайга ысым берүү дайыма эң маанилүү тапшырмалардан болуп келген. Ал эмесе ысым тандоо андан да маанилүү жана ошондой эле татаал, себеби ал түбөлүккө калуучу нерсе. Адам аттарынын көптүгүнөн улам бул тапшырма дагы да татаалдашты. Бирок, кандай гана ат тандалып коюлбасын, ата-эненин ниети эч качан өзгөрүлбөйт. Себеби ата-эненин ак ниети расадан, улуттан же динден көз каранды эмес.

Адам баласына берилген энчилүү ат илимде антропоним деп аталат. Ал ономастика атуу аттар жөнүндө жалпы илимдин бир бөлүгү. Берилген изилдөөдө кыргыз жана англис тилдериндеги антропонимдердин өзгөчөлүктөрү каралат. Бирок кыргыз энчилүү аттарына көбүрөөк көңүл бурулат.

Изилдөөнүн максаты, кыргыз тилинде болгон антропонимдер, алардын пайда болушу, түзүлүшү, котормосу жана мааниси менен тааныштыруу. Андан тышкары кыргыз жана англис тилдериндги антропонимдердин арасында эквиваленттерди табуу.

Изилдөөнүн биринчи бөлүгүндө теориялык маалымат менен тааныштырылат. Ал өзүнө антропонимдердин, антропономастиканын жана ошондой эле ономастиканын башка түрлөрү жөнүндө деталдуу түшүндүрмөлөрдү камтыйт. Бул илимий иш, адам аттарынын тарыхы, этимологиясы, түзүлүшү жана өзгөрүүлөрү менен бирге, адам аттарын изилдөөгө чоң салымын кошкон эң көрүнүктүү илимпоздор жөнүндө маалымат берет.

Изилдөөнүн экинчи бөлүгү практикалык ишке арналган. Практикалык бөлүктө кыргыз антропонимдери концепт, котормосу жана семантикалык мааниси болуп бөлүнүп анализденген. Адам ысымдары жаратылыш кубулуштары, тарых, дин, мадакт жана географияга байланыштуу болуп өзгөчө тайпаларга бөлүнгөн. Ар бир тайпадагы ысымдардын көлөмү боюнча статистикасы берилген.

Ал эми үчүнчү бөлүктө кыргыз жана англис тилдери арасында жүргүзүлгөн салыштыруу анализи жана эки тилдин ортосунда табылган эквиваленттер жөнүндө

маалымат ала аласыздар. Англис тилиндеги антропонимдер кыргыз тилиндеги антропонимдердин классификациясына жараша анализденген.

Ачык сөздөр: антропоним, кыргыз, англис, семантикалык анализ, концепт, эквивалент.

ÖZ

Yazar	: Ayturgan Nurdinova
Üniversite	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Filoloji (İngiliz Dili ve Edebiyatı)
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: xviii+102
Mezuniyet Tarihi	: 20/06/2019
Tez Danışmanı	: Öğr. Gör., Dr.Cıldız ÇIMANOVA

Kırgız ve İngiliz Antroponimlerinin Anlambilim Açısından Analizi

Yeni doğan bir bebeğin isimlendirilmesi ebeveynler için her zaman önemli bir görev olmuştur. Bir isim seçmek, isim sonsuza dek taşınacağından daha da önemlidir. Çok çeşitli adlara sahip olmak, görevi daha da karmaşık hale getirir. Ebeveynlerin niyetleri asla değişmediği için ne isim verileceği önemli değildir. Niyetler ırka, milliyete veya dine bağlı değildir.

Antroponim, insana verilen kişisel bir isimdir. Bu, onomastik adı verilen büyük bir isim çalışmasının parçası. Verilen yazı, Kırgız ve İngiliz antroponimlerinin özelliklerini incelemektedir, ancak asıl odak noktası kişisel Kırgız isimleridir.

Bu yazının amacı, Kırgız dilinde antroponim, onların oluşumu, çevirileri ve anlamları ile tanıştırmak, Kırgız ve İngilizce dilleri arasındaki eşdeğerleri bulmaktır.

Bu tez size üç ana bölümdeki antroponimler hakkında detaylı bir araştırma sunuyor.

Araştırmanın ilk bölümü, uygulama bölümünü destekleyen teorik bilgilerle ilgilidir ve antroponimlerin yanı sıra antroponomastik ve diğer onomastik dallarının kapsamlı bir açıklamasını sağlar. Tezde Kırgız ve İngiliz dillerinde isimlerin incelenmesine katkıda bulunan araştırmacılar ile birlikte kişisel isimlerin tarihi, kökeni, oluşumu ve değişimi hakkında veriler içermektedir.

Araştırmanın ikinci bölümü uygulama bölümüdür. Kırgız kişisel isimlerinin listesi kavram, çeviri ve anlam olarak sınıflandırılıp desteklenen ayrıntılı bir analizle sunulur. Kişisel isimler, özellikle doğal fenomenler, tarih, din, kültür ve coğrafyadan ilham alan isimler olarak gruplar halinde görüntülenir. Her grup ve alt grup, güncel sayı istatistikleri ile beraber sunulur.

Üçüncü bölüm, hem Kırgız hem de İngiliz dilindeki antroponimlerin, eşdeğer' - 'listesi ile karşılaştırmalı bir analizidir. İngiliz antroponimleri Kırgız antroponimleriyle aynı grupe girebilir. göre analiz edilir.

Anahtar kelimeler: antroponim, Kırgız, İngilizce, anlamsal analiz, kavram, eşdeğer.

АБСТРАКТ

Автор	: Айтурган Нурдинова
Университет	: Кыргызско-Турецкий университет «Манас»
Направление	: Филология (Английский язык и литература)
Тип диссертации	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: xviii+102
Дата окончания	: 20/06/2019
Научный руководитель	: К.ф.н., ст.преп. Жылдыз Чыманова

Семантический анализ кыргызских и английских антропонимов

Дать имя новорожденному ребенку всегда было трудной задачей для родителей. К тому же, выбор имени является задачей более важнее, так как ребенок будет носить данное ему имя всю свою жизнь. Слишком большой и широкий выбор имен эту задачу усложняет. Однако, не имеет значения какое имя будет дано, потому что чистые намерения родителей никогда не меняются. Намерения не зависят от расы, национальности или религии.

Антропоним — это собственное имя, данное человеку. Он большая часть ономастики — науки об именах. Данная работа изучает особенности кыргызских и английских антропонимов, но фокусируется больше на кыргызских именах.

Цель данной работы — ознакомить с антропонимами в кыргызском языке, их образованием, переводами и значениями. А также, найти эквиваленты между кыргызскими и английскими антропонимами.

Эта работа представляет детальное исследование антропонимов в трех главных частях.

Первая глава является теоретической основой исследования. Она дает подробное объяснение антропонимов, а также антропономастики и других отраслей ономастики. Статья содержит данные об истории, происхождении, образовании и изменении личных имен наряду с ключевыми фигурами, внесшими вклад в изучение имен на кыргызском и английском языках.

Вторая глава исследования является практической частью. В нем представлен список кыргызских личных имен с подробным анализом, подкрепленным классификациями в виде концепта, перевода и семантического значения. Личные имена отображаются в конкретных группах как появившиеся под влиянием природных сил, истории, религии, культуры и географии. За каждой группой и подгруппой следует обновленная статистика по количеству антропонимов в Кыргызстане.

Третья глава представляет собой сравнительный анализ антропонимов в кыргызском и английском языках с перечнем аналогов. Английские антропонимы анализируются по той же группировке, что и кыргызские антропонимы.

Ключевые слова: антропоним, кыргызский, английский, семантический анализ, концепт, эквивалент.